

زبان و ادبیات - ۷

جامع الفوائد

دستور کهن زبان فارسی

تصنیف

نوازش علی خان (سیلا)

(متوفی ۱۳۱۳ هجری قمری)

تحقیق و تصحیح

زهیر طب

- سرشناسه : نوازش علی خان، عبدالله، ۱۳۱۳-۱۱۵۰ ق.
- عنوان و نام پدیدآور : جامع الفوائد: دستور کهن زبان فارسی/ تصنیف نوازش علی خان (شیدا)؛ تحقیق و تصحیح زهیر طیب.
- مشخصات نشر : تهران: تراث اسلامی، ۱۳۹۸.
- مشخصات ظاهری : ۲۶۴ ص.
- فروست : زبان و ادبیات؛ ۷.
- شابک : ۳۸۰۰۰۰ ریال 978-622-95632-0-5
- جمعیت فهرست : فیبا
- نویسی : یادداشت
- نمایه : موضوعی
- موضوع : فارسی -- دستور
- موضوع : Persian language -- Grammar
- شناسنامه : طیب، زهیر، ۱۳۵۶ - مصحح
- رده بندی کنگر : ۱۲۹۸۲۶۸۸ PI ۱۲۹۸۲۶۸۸ PI ۱۲۹۸۲۶۸۸ PI
- رده بندی دیویر : ۱۲۹۸۲۶۸۸ PI
- شماره : ۳۶۸۰
- کتابشناسی ملی : ۳۶۸۰

انتشارات تراث سلام

تهران خیابان شهید مطهری خیابان میرعماد کوچه هشت بلاک هشت واحد سه

کدپستی: ۱۵۸۷۹۶۴۸۱۴ تلفن: ۸۸۱۰۰۹۹۹ مایه: ۸۹۷۸۶۹۶۹

szeman@yahoo.com

جامع الفوائد

نوازش علی خان (شیدا)

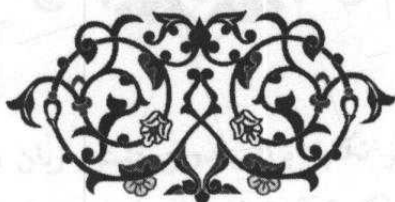
تحقیق و تصحیح: زهیر طیب

چاپ اول: ۱۳۹۸ شمسی ۲۰۱۹ میلادی (تهران) شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: 978-622-95632-0-5

همه ی حقوق محفوظ و مخصوص به ناشر است.

این کتاب تحت حفاظت پیمان کمی رایت انتشارات دار التراث استانبول ترکیه قرار دارد.

فهرست

مقدمه / ۹

شناخت مؤلف / ۵۰

آثر / ۵۸

نسخه شاسن / ۶۱

شیوه تحقیق / ۶۴

تصاویر نسخه های خطی / ۷۱

منابع مقدمه / ۷۸

متن / ۸۳

فهرست ها / ۲۴۱

منابع / ۲۴۲

نمایه / ۲۴۵

مقدمه^۱

در سده‌های اخیر تکاپو برای تدوین دستور زبان در لغت فارسی شدت گرفت. مراکز شرق شناسی اروپا هم در این ارتباط، نقش ویژه‌ای داشتند و دستور شودزکو نقطه عطفی در تدوین دستور زبان فارسی توسط غربیان به شمار می‌آید. آبر دو بیبرستین کازیمیرسکی در پاریس و میرزا عبد العظیم قریب گرگانی در تهران نیز کوشش‌های ارزنده‌ای را به منظور تدوین یک دستور زبان فارسی جامع ارائه نمودند. (ساجی، طهورث: ۱۳۸۰، ۵۷۵)

دستور میرزا حبیب اصفهانی (دستان) به این علت که در فاصله جغرافیایی نزدیکتری نسبت به اروپا تدوین و منتشر شد مورد توجه اروپاییان قرار گرفت آنچنان که شودزکو در مقدمه دستور زبان فارسی خود از میرزا حبیب به عنوان فردی متدین و مطالبی را نقل می‌کند. (Gram.Pers, 2e ed., P.VII)

هرچند کتابهای «منهاج الطلب» اثر چانگ (۱۶۷۰ م /

۱ این مقدمه در سی و ششمین همایش استادان زبان فارسی در شبه قاره هند در سال ۱۳۹۷ / ۲۰۱۹ در دانشگاه اردوی شهر حیدرآباد هندوستان برگزار شد در قالب سخنرانی علمی - پژوهشی ارائه شد.

۱۰۹۹ق) در چین، «تحقیق القوانين» از حاج محمد یحیی حیران (چاپ ۱۸۴۵م / ۱۲۶۲ق هند)، «فوائد صرف و نحو فارسی» از عبدالکریم بن ابی القاسم ایروانی (چاپ ۱۸۴۵م)، «صرف و نحو فارسی» از حاج محمد کریم خان کرمانی (چاپ ۱۸۵۶م کرمان)، «نیه الصبتین» از محمدحسین مسعود بن عبدالرحیم (چاپ ۱۸۷۷م استانبول) و «دستور سخن» و «دبستان فارسی» از میرزا حبیب الله هاشمی (چاپ ۱۸۹۰م استانبول)، «لسان العجم» از میرزا حسن بن محمد بن محمد نقی طالقانی (۱۸۹۹م. هند)، «نهج الأدب» از نجف الدینی - بن رامپوری (چاپ ۱۹۱۹ هند) و «دستور زبان فارسی» از علامه سیر کاف «چاپ ۱۹۱۱م ترکیه) در مطالعات تاریخ تدوین دستور زبان فارسی مورد شناسایی قرار گرفته بود اما کتاب «جامع الفوائد» شماره در این مطالعات مغفول باقی مانده بود. (جنگ لی مینگ: ۳۴) شاید دلیل این امر را در دیدگاه شودزکو بتوان جستجو کرد که معتقد بود زبان فارسی هند با زبان فارسی ایران تفاوت اساسی دارد. وی اعتقاد داشت که هندیان در فهم فارسی به منظور تدوین دستور زبان ایرانی معضل داشتند و زبانی که در هند بدان تکلم می شود گونه ای از فارسی است که نولان آن را به هند آورده اند نه فارسی متداول ایران (Ibid., P.208 - 281) لذا نباید آنها را با هم یکجا انگاشت.